

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้สำนวนและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้คลิปปาพยนตร์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ WLID

ผู้วิจัย นางสาวประภาพร วิกบ่าเพ็ง

ปีการศึกษา 2567

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการดำเนินชีวิตที่สำคัญ คือ ทักษะความเป็นนานาชาติ หมายถึง เยาวชน ผู้เรียนต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร บทบาทของภาษาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทักษะความเป็นนานาชาติในฐานะเครื่องมือติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

ทักษะทางภาษาและภาษาโลกถือเป็นส่วนหนึ่งของสาระวิชาหลักที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เพื่อที่จะดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้เช่นกัน (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 65)

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่สำคัญ ในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและใช้เป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยให้เด็กนักเรียนตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาการเรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น ได้เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีวิจรณญาณ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขวางขึ้นและมีวิถีทัศน์ในการดำรงชีวิต (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2551ก, หน้า 220)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ได้มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามกระบวนการเรียนรู้ และมีสมรรถนะหลัก 5 ประการ คือความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผู้เรียน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ ดังนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษให้เกิดทักษะทางภาษา โดยมุ่งเน้นให้พัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง (Listening) ทักษะการพูด (Speaking) ทักษะการอ่าน (Reading) และทักษะการเขียน (Writing) ให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ โดยเฉพาะทักษะด้านการพูดเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศ เป็นทักษะที่แสดงถึงความสำเร็จในการเรียนภาษา (Nunan, 1991, p. 31) ที่เป็นทักษะการสื่อสารซึ่งจำเป็นมาก ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากผู้พูดจะตั้งใจทักษะในการใช้คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ การใช้ความคิดในบริบทนั้น ๆ และสามารถถ่ายทอดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (ภัทราวดี ยวชืน, 2553) การที่จะเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ทางด้านคำศัพท์อย่างเพียงพอและสามารถนำคำศัพท์มาใช้ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ด้วยเหตุนี้ย่อมช่วยให้การเรียนภาษาได้ผลดี (ดวงเดือน แสงชัย, 2539 : 87)

รวมไปถึงทักษะและความสามารถในการใช้สำนวนภาษาอังกฤษในการพูดและสื่อสารนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้ภาษาอังกฤษควรรู้และนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ Bartz (1979) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญของการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 2 ประการ ได้แก่ 1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) และมีความเข้าใจธรรมชาติในการพูด และ 2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) หรือความสามารถที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อออกมา จึงกล่าวได้ว่าการพูดเป็นทักษะเบื้องต้นที่ใช้ในการสื่อสาร และการพูดเป็นการสื่อสารหนึ่งของการสื่อสาร (Expressive Skill) ที่สามารถฝึกหัดให้เกิดประสิทธิภาพได้ Canale, & Swain (1980) ระบุองค์ประกอบที่สำคัญของความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษไว้ 4 ประการได้แก่ 1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) 2. ความสามารถด้านภาษาศรัทธและสังคม (Sociolinguistic Competence) 3. ความสามารถในการใช้ความสัมพัทธ์ของข้อความ (Discourse Competence) และ 4. ความสามารถทางกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) กล่าวได้ว่า การเรียนรู้คำศัพท์และสำนวนถือเป็นองค์ประกอบที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของภาษาที่จะส่งผลไปถึงการพัฒนาทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ยิ่งผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และสำนวนมากและสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ย่อมจะบอกว่าคุณคนนั้นสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคำศัพท์และสำนวนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ (พรสวรรค์ สิปโป, 2550 : 64)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและ ความคาดหวังของหลักสูตรที่ควร ดังที่ (จินตนา สุขจิตต์, 2551 : 79) กล่าวว่า ถึงแม้ว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่จะเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา สามารถท่องจำกฎเกณฑ์ ข้อยกเว้น ต่าง ๆ ไวยากรณ์ได้เป็นอย่างดี แต่ไม่สามารถพูดโต้ตอบกับเจ้าของภาษาให้เข้าใจได้ ปัญหาอีกประการหนึ่งที่สำคัญคือผู้เรียนประสบปัญหาในการเรียนรู้คำศัพท์และสำนวน ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษ จัดจำคำศัพท์ไม่ได้ และไม่มีความสนใจที่จะท่องจำคำศัพท์ ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจและไม่อยากเรียน ภาษาอังกฤษ ซึ่งปัญหาในการเรียนรู้คำศัพท์และสำนวนนี้ส่งผลถึงการศึกษาภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ

การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในประเทศไทย มีปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ดังที่ รัตน์ชัย เอี่ยมพิทักษ์พร (2545) พบว่าเนื้อหาใน ตำราและการสอนของครูไทยส่วนใหญ่ยังติดกับรูปแบบการสอนดั้งเดิม ได้แก่ การสอนแบบเน้นไวยากรณ์และแปลไวยากรณ์ (Grammar Translation Method) โดยเน้นเรื่องของการเขียนที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เป็นหลัก ผู้เรียนเรียนไปเพื่อการสอบ เรียนจากบทท่องจำ เมื่อมีโอกาสได้สื่อสารกับชาวต่างชาติจึงไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ หรือไม่กล้าแสดงออก เพราะกลัวการถูก สอดคล้องกับความเห็นของ (เออร์, 1996; บราวน์, 1994) ที่กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาที่สองไม่สำเร็จนั้น คือผู้เรียนเกิดความกังวลในการพูดผิด เรียบเรียงประโยคไม่ถูก และจะใช้ภาษาแม่ (Mother Language) ในขณะที่กำลังฝึกภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมาย (Target language) ในชั้นเรียน และ (กุลชนก ทิพฤชา, 2550) ที่กล่าวว่าอุปสรรคของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ นักเรียนไทยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ทำให้แทบจะไม่มีโอกาสพูดภาษาอังกฤษ นอกเหนือจากการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ซึ่งผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะการพูดอย่างสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ที่คล้ายกับในชีวิตจริง

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม การทำแบบฝึกทักษะ ขณะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถและผลการทดสอบด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ จะสามารถสังเกตได้ว่า นักเรียนขาดความรู้เรื่องสำนวนภาษาอังกฤษ ขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ไม่กล้าแสดงออก ใช้การพูดแบบท่องจำมากกว่าการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความกังวลในการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ที่เรียนมา ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาเนื่องจากไม่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมในการใช้ภาษา และขาดการฝึกฝนการใช้ภาษาที่ถูกต้อง นักเรียนจึงไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จด้านทักษะการพูด และไม่เป็นที่ตามทีหลักสูตรกำหนด

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

2.1.1 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำนวนภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้คลิปภาพยนตร์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ WLID ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนควนเกตุสุวิทย์วิทยา

2.1.2 เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้คลิปภาพยนตร์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ WLID ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนควนเกตุสุวิทย์วิทยา

ผลการดำเนินงาน

คะแนนการทดสอบก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.78 ส่วนการทดสอบหลังเรียน หลังการพัฒนาการเรียนรู้สำนวนและทักษะการพูด ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้คลิปภาพยนตร์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ WLID มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 16.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54 เมื่อนำคะแนนเปรียบเทียบกัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเรียนรู้สำนวนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คะแนนการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 8.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.76 ส่วนการทดสอบการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียน หลังการพัฒนาการเรียนรู้สำนวนและทักษะการพูด ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้คลิปภาพยนตร์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ WLID มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 14.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 เมื่อนำคะแนนเปรียบเทียบกัน พบว่า ผลการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : <https://publish.vichakan.net/show/875>

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 19 พฤศจิกายน 2567

พิมพ์ : วันที่ 4 มิถุนายน 2569 เวลา 18.03 น.